

8. Пандемія-2020 змінила життя українців. Що саме змінилося ? URL: <https://www.radiosvoboda.org/amp/пандемія-яка-нас-змінила-як-вплинув-covid-19-на-життя-і-звички-людей/31012767.html>

9. Кредити під час карантину: хто і за що може не платити ? URL: <https://vkr.ua/publication/krediti-pid-chas-karantinu-khto-i-za-shcho-mozhe-ne-platiti>

10. Прострочення за кредитом: як сплатити заборгованість під час карантину ? URL: https://galinfo.com.ua/news/prostrochennya_za_kredytom_yak_splatyty_zaborgovanist_pid_chas_karantynu_356925.html

11. Споживче кредитування під час карантину. URL: <https://legal100.org.ua/spozhivche-kredituvannya-pid-chas-karantynu-2/>

12. Романовська Ю.А., Бабюк А.В., Юренко А.О. / Специфіка банківського кредитування в умовах COVID 19. *Економіка та суспільство: електронний журнал*. 2021. № 26.

13. Панцир С., Когут А. Політика підтримки МСБ: доступ до фінансово-кредитних ресурсів. Київ : Європейський інформаційно-дослідний центр, 2015. 17 с.

УДК 343.21:343.278

Бабенко В. В.

здобувач вищої освіти

*Навчально-наукового інституту № 1,
Національна академія внутрішніх справ*

Науковий керівник -

Шармар О.М.,

*к.ю.н., доцент кафедри кримінального
права, Національна академія внутрішніх справ*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА ОБІЙМАТИ ПЕВНІ ПОСАДИ АБО ЗАЙМАТИСЯ ПЕВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю – покарання, яке може призначатися як основне, так і додаткове у випадках, коли вчинення кримінального правопорушення було пов'язане зі службовим становищем підсудного або із заняттям певною діяльністю з метою недопущення ним у подальшому кримінальних правопорушень в результаті

зайняття певною діяльністю чи із використанням певної посади. Під зайняттям певною діяльністю, крім іншого, прийнято виділяти позбавлення права керування транспортними засобами.

Дорожньо-транспортні пригоди пов'язані з алкогольним сп'янінням водіїв спричинюють велику кількість загиблих та тяжкі наслідки. Однак, незважаючи на суспільний резонанс та явну суспільну небезпечність такого діяння, законодавець вважає, що особи за такі правопорушення не завжди отримують належного покарання. Такі реалії в свою чергу не сприяють превенції правопорушень, пов'язаних з водінням транспортними засобами у нетверезому стані. В сучасних умовах водіння напідпитку не вважається суспільством небезпечним діянням.

За даними Патрульної поліції України за 2021 рік на території країни зафіксували та оформили 5 019 випадків дорожньо-транспортних пригод (далі – ДТП), в яких водії керували автомобілями в стані сп'яніння, в яких 113 осіб загинуло та 1 072 особи травмовано[6]. На сьогоднішній день спостерігаються процеси в законотворчості, які спрямовані на посилення мір покарання.

Основними причинами високих показників смертності внаслідок ДТП за участю водіїв у нетверезому стані, як зазначає О. С. Коробка є «перш за все, відсутність дисципліни серед водіїв транспортних засобів, їх низький професіональний рівень, відсутня особиста відповідальність та ігнорування правил дорожнього руху, а також неналежний контроль з боку керівництв транспортних організацій та поліції за дотриманням ними правил дорожнього руху та стану, в якому ті перебувають»[3, 129].

Проаналізувавши ч. 4 ст. 286-1 КК України «Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами в стані сп'яніння» можна зробити висновок, що ДТП, вчинені в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння якщо вони спричинили загибель кількох осіб караються позбавленням волі на строк від 7 до 12 років. Це означає, що особа в стані алкогольного сп'яніння може знехтувати правилами дорожнього руху, та спричинити смерть кільком особами і отримати покарання у виді позбавлення волі строком лише максимум на 12 років. Це суперечить суспільній небезпечності та тяжкості вчиненого діяння.

Пропозиція щодо збільшення строків покарання за таке правопорушення відповідає світовій практиці. До прикладу ст. 178 КК Республіки Польща передбачає, що «у разі вчинення транспортного злочину водієм, який був у стані сп'яніння, суд призначає йому покарання у вигляді позбавлення волі в межах встановлених законом, збільшених наполовину. Тобто, якщо за загальним правилом за ДТП, що спричинило тяжку шкоду здоров'ю потерпілого або його загибель, винному загрожує до 8 років позбавлення волі,

то за це ж саме, вчинене у стані сп'яніння – до 12 років» [2]. Практика законодавчого встановлення більш суворого покарання за заподіяння шкоди під час ДТП водіями у стані сп'яніння застосовується майже у всіх штатах США [1].

Також положення ч. 4 ст. 286-1 КК України передбачає позбавлення права керувати транспортними засобами на строк від 7 до 10 років. Таке покарання визначається законодавцем таким, що у реальності є неефективним та потребує більш жорстких мір. Внаслідок цього було внесено законопроект № 6278 від 04.11.2021 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо терміну позбавлення права керувати транспортними засобами», яким пропонується внести зміни до ч. 1 ст. 55 КК України, а саме «позбавлення права керувати транспортними засобами як додаткове покарання призначається на довічний термін» [5].

Для попередження означених злочинів вважаємо ефективним внесення змін до КК України у частині додаткового покарання за керування у нетверезому стані максимальному вигляді довічного позбавлення права керування транспортним засобом. Для прикладу, таке покарання передбачено законодавством Німеччини, у разі вмісту алкоголю у крові водія більше, ніж 3,0 проміле [4].

Виходячи із вищесказаного, потрібно зазначити актуальність даної проблематики та необхідність змін у законодавстві, що регулює кримінальну відповідальність. Актуальність внесення таких змін зумовлена, як показує статистика, непоодинокими випадками масштабних ДТП по всій країні. Створення безпечних умов для учасників дорожнього руху, збереження життя і здоров'я громадян, підвищення ефективності впливу на дисципліну учасників дорожнього руху є наразі нагальним питанням сьогодення.

Слід зазначити, що наявна прогалина у кримінальному законодавстві, що регулює відповідальність за злочини пов'язані з керуванням транспортними засобами у нетверезому стані. Це обумовлює потребу невідкладного внесення змін до КК України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ігнатенко А. П'яні за кермом: як розв'язати проблему. URL : https://ario.law/press_center/pvyan-za-kermom-yak-rozvyazati-problemu/ (дата звернення: 14.04.2022).
2. Кримінальний кодекс Республіки Польща / під ред. В. Л. Менчинського. Переклад на українську мову В. С. Станіч. К.: ОВК, 2016. 138 с.
3. Коробка О. С. Особливості кримінальної відповідальності водіїв, що вчинили ДТП у стані алкогольного сп'яніння. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2016. № 3. С. 128-130.

4. Посилення відповідальності за нетверезе керування – вимога часу. URL : <http://gurt.org.ua/news/informator/20010> (дата звернення: 14.04.2022).

5. Проект Закону Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо терміну позбавлення права керувати транспортними засобами 6278 від 04.11.2021. URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=73146 (дата звернення: 14.04.2022).

6. Статистика ДТП в Україні за 2021 рік. URL : <http://patrol.police.gov.ua/statystyka/> (дата звернення: 14.04.2022).

УДК 347.633

Белуга Ю. М.
*старший викладач кафедри
цивільного права і процесу,
Національний авіаційний університет*

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ПОВ'ЯЗАНІ З УСИНОВЛЕННЯМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Бажання взяти на виховання дитину, народжену іншими, є ознакою нашої культури і виникає тільки у небайдужих до чужого горя, душевно щедрих і готових до самопожертви людей. Тільки виховання в сім'ї відповідає інтересам дитини.

Активні бойові дії на території України мають катастрофічні наслідки, ставлять сім'ї у кризові ситуації і можуть призводити до розлуки батьків і дітей. Маємо сумний результат страшної війни: тисячі дітей залишилися сиротами, втратили піклувальників чи опікунів, стикнулися з жахіттями війни, загубилися під час бомбардувань, евакуації з зон бойових дій, зникли безвісти, насильно вивезені на територію країни-агресора та не знають нічого про своїх батьків. Наразі багато українців, а також й іноземців, хочуть допомогти та подбати про дітей, які втратили батьків чи потребують опіки. Водночас у мережі активно поширюється інформація із закликами терміново усиновити дітей, які втратили батьків внаслідок війни в Україні[4].

Проте, в таких діях проявляються ризики шахрайства, порушення прав дітей та поширення недостовірної інформації.

Основними моментами щодо усиновлення громадянами України в умовах воєнного стану в першу чергу є необхідність вжиття заходів для реалізації права дитини на виховання батьками або іншими родичами. Це принципово